

กิจกรรมก่อนภาควิชาดนตรี

1.1 โน้ตดนตรีไทย

ให้นักเรียนศึกษาและกรอกข้อมูลในช่องว่าง ดังนี้

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

วิธีการส่งงาน

1. ทำเสร็จเลื่อนลงด้านล่างกดปุ่ม

FINISH!

2.

Enter your full name: *

กรอกชื่อ-นามสกุล และเลขที่

กดปุ่ม send เพื่อส่ง

SEND

Close

3.เมื่อกด send แล้วให้
เลื่อนดูคะแนนหน้าแรก
ด้านบนซ้าย

ทำให้ได้คะแนน 5 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน ถ้าไม่ผ่านทำใหม่ได้

ตอบคำถามทบทวน

ทำให้ได้.....คะแนน จึงผ่าน (ตอบเป็นตัวเลขอารบิก)

ถ้าไม่ผ่านทำใหม่ได้หรือไม่

ได้

ไม่ได้

ทำงานเสร็จกดปุ่มใด

start

finish

close

เมื่อกกรอกชื่อ เลขที่ ในช่อง Enter your full name แล้วกดปุ่มใดเป็น

ลำดับสุดท้าย :..... (ตอบเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษ)

ดูผลคะแนนได้ที่ใด

หน้าแรกมุมซ้ายบน

หน้าสุดท้ายตรงกลาง

ทำเครื่องหมาย
ในช่องว่าง

สารบัญ

หน้า

ใบความรู้ไ้ตดนตรีไทย

1

แบบฝึกหัดไ้ตดนตรีไทย

3

ใบความรู้ เรื่อง โน้ตดนตรีไทย

1. โน้ตดนตรีไทยมีทั้งหมด 7 เสียง แต่ละโน้ตจะห่างกัน 1 เสียงเต็ม ดังนี้

เสียง	สัญลักษณ์แทนเสียง
โด	ด
เร	ร
มิ	ม
ฟา	ฟ
ซอล	ซ
ลา	ล
ที	ท

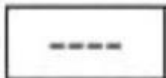
2. โน้ตดนตรีไทยที่มีจุดด้านบน (X) หมายถึง โน้ตที่มีเสียงสูง เช่น โดเสียงสูง : ดั

โน้ตดนตรีไทยที่มีจุดด้านล่าง (X) หมายถึง โน้ตที่มีเสียงต่ำ เช่น เรเสียงต่ำ : ฤษ

3. โน้ตดนตรีไทย 1 บรรทัด มี 8 ห้องเพลง

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

โน้ตดนตรีไทย 1 ห้องเพลง มี 4 จังหวะ

กรณีที่มีโน้ตครบ 4 จังหวะ จะบันทึกโน้ตลงในแต่ละห้องจนครบ เช่น

ด ด ด ด

ถ้าบางห้องมีโน้ตไม่ครบ 4 จังหวะ จะใช้เครื่องหมายขีด - บันทึกลงไปในห้องเพลง เช่น

---ด

-ด-ด

4. จังหวะยกตก ดนตรีไทย

ในการอ่านโน้ตดนตรีไทยจะใช้วิธีการอ่านจังหวะยกและตก โดยมีการปรบมือไปตามจังหวะ

(จังหวะที่ 4 นกที่สี่)

↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓
ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก

↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓	↑ ↓ ↑ ↓
ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก	ยก ตก ยก ตก
ด ด ด ด	ร ร ร ร	ม ม ม ม	ฟ ฟ ฟ ฟ	ซ ซ ซ ซ	ล ล ล ล	ท ท ท ท	ด ด ด ด

ดบมือหนักเน้นจังหวะที่ 4

5. จังหวะดนตรีไทย ประกอบด้วย จังหวะฉิ่ง และจังหวะหน้าทับ

– **จังหวะฉิ่ง** คือ จังหวะที่เกิดจากการใช้ฉิ่งเป็นเครื่องกำกับจังหวะ เสียงฉิ่งเป็นจังหวะเบา เสียงฉับเป็นจังหวะหนัก เสียงฉิ่งบรรเลงแบบเปิดมือ เสียงฉับบรรเลงแบบปิดมือ ผู้บรรเลงฉิ่งต้องมีพื้นฐานจังหวะที่มั่นคง จังหวะฉิ่งแบ่งออกเป็น จังหวะฉิ่งปกติ และจังหวะฉิ่งพิเศษ ในที่นี้จะกล่าวเพียงจังหวะปกติ จังหวะฉิ่งปกติ มีดังนี้

อัตราจังหวะสามชั้น							
----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ	----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ
อัตราจังหวะสองชั้น							
--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
อัตราจังหวะชั้นเดียว							
-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ

จากภาพ จะเห็นได้ว่าอัตราจังหวะสามชั้น เป็นอัตราจังหวะที่ช้าที่สุด

– **จังหวะหน้าทับ** คือ จังหวะกลองที่ใช้ตีกำกับจังหวะในเพลงต่างๆ มาจากคำว่า “ทับ” ที่หมายถึง เครื่องดนตรี ช่วยกำหนดวรรคตอนของเพลงทำให้เพลงสมบูรณ์มากขึ้น จังหวะหน้าทับ แบ่งได้หลายประเภท คือ หน้าทับสามัญ หน้าทับภาษา หน้าทับเฉพาะประเภท หน้าทับเฉพาะเพลง

ตัวอย่าง

• หน้าทับสามัญ

หน้าทับ**ปรบไ้** สำหรับบรรเลงด้วย**กลองแขกและโพนรำมะนา**

สามชั้น

จังหวะฉิ่ง							
----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ	----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ
จังหวะหน้าทับ							
-- ทั้งตึง	ทั้งตึงโจ๊ะจ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	----	-- โจ๊ะจ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ
- ตึง - ตึง	- ทั้งตึงทั้ง	ตึงทั้ง-ตึง	-- โจ๊ะจ๊ะ	- ตึง - ทั้ง	- ตึง - ตึง	- ทั้ง - ตึง	ทั้งตึง - ทั้ง

ตัวอย่างเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงจังหวะหน้าทับ

กลองแขก

กลองสองหน้า

โพนรำมะนา

แบบฝึกหัดเรื่อง โน้ตดนตรีไทย

1. เติมชื่อโน้ต หรือ ตัวย่อของโน้ต ลงในช่องว่างต่อไปนี้

1.1 โด =

1.2 = re

1.3 เร =

1.4 ลา =

1.5 ฟา =

1.6 = mi

2. โน้ตดนตรีไทยที่มีจุดด้านบน (X) หมายถึง โน้ตที่มีเสียง.....

3. โน้ตดนตรีไทยที่มีจุดด้านล่าง (X) หมายถึง โน้ตที่มีเสียง.....

4. โน้ตดนตรีไทย 1 บรรทัด มี.....ห้องเพลง (ตอบเป็นตัวเลขอารบิก)

5. โน้ตดนตรีไทย 1 ห้องเพลง มี.....จังหวะ (ตอบเป็นตัวเลขอารบิก)

6. ให้นักเรียนเขียนโน้ตดนตรีไทย โดยเขียนโน้ต ด ในจังหวะดังต่อไปนี้

6.1 จังหวะที่ 2 และ 4 จังหวะอื่นให้ใช้เครื่องหมายขีด (-)

6.2 จังหวะที่ 2,3,4 จังหวะอื่นให้ใช้เครื่องหมายขีด (-)

7. ให้นักเรียนเขียนโน้ตดนตรีไทย ดังต่อไปนี้

7.1 เขียนโน้ต ด ในจังหวะหนัก (จังหวะอื่นใช้เครื่องหมายขีด -)

7.2 เขียนโน้ต ล จำนวน 4 จังหวะ

7.3 เขียนโน้ต เร ในจังหวะที่ 3, 4 (จังหวะอื่นใช้เครื่องหมายขีด -)

8. จังหวะฉิ่ง อัตราจังหวะ.....ชั้น เป็นอัตราจังหวะที่ช้าที่สุดของดนตรีไทย (ตอบเป็นตัวเลขอารบิก)

9. ให้นักเรียนเขียนบันทึกจังหวะฉิ่ง อัตราจังหวะสองชั้น จำนวน 2 ห้องเพลง

10. จังหวะกลองที่ใช้กำกับเพลงต่างา ทางดนตรีไทย เรียกว่า จังหวะ.....

